

LITERATUURVERWYSINGS

- Almanak* van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1951. Die Teologiese Fakulteit aan die Universiteit van Pretoria - Afdeling A, bl 137.
- Almanak* van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1956. Die Raad vir Kerkmusiek, bl 140.
- Almanak* van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1964. Gemeente Krugersdorp, bl 175.
- Almanak* van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1995. *Mev Wilhelmina Papp*, bl 170-172.
- Bakhuizen van den Brink, J N & Dankbaar, W F 1967. *Handboek der Kerkgeschiedenis* Derde Deel. 3de uitg. Den Haag: Bert Bakker/Daamen.
- Bakhuizen van den Brink, J N & Dankbaar, W F 1968. *Handboek der Kerkgeschiedenis* Vierde Deel. 3de uitg. Den Haag: Bert Bakker/Daamen.
- Bánhidi, Z, Jókay, Z & Szabó, D 1969. *Lehrbuch der Ungarischen sprache*. 6.Aufl. Budapest: Tankönyvkiadó Verlag für Lehrbücher.
- Barth, K 1948. *Christliche Gemeinde im Wechsel der Staatsordnungen*. Zürich: Evangelischer Verlag A.G. Zollikon.
- Barth, K 1968. *Community, State, and Church (Three Essays)*. Gloucester, Mass.: Peter Smith.
- Barth, K 1968. *The Christian Community and the Civil Community*, in Barth, 1968: 166-169.
- Barth, K 2008. *Church Dogmatics I, 1 – The Doctrine of the Word of God*. (Translated by G W Bromiley. Editors: G W Bromiley & T F Torrance). London/New York: T T Clark International.
- Bartha, T (ed) 1965. *A Heidelbergi Káté története Magyarországon* (Die geskiedenis van die Heidelbergse Kategismus in Hongarye). Budapest: Hervormde Kerk van Hongarye.

- Bartha, T (ed) 1967. *A II. Helvét Hitvallás Magyarországon és Méliusz Eletműve* (Die tweede Helvetiese Konfessie in Hongarye en lewenswerk van Mélius). Budapest: Hervormde Kerk van Hongarye.
- Berlitz, C 1983. *Native tongues*. London: Granada.
- Bitskey, I 1999. Spiritual life in the early modern age, in Kósa, L (ed), *A cultural history of Hungary, from the beginnings to the eighteenth century*, 229-285. Budapest: Corvina.
- Blei, K 2000. *De Nederlandse Hervormde Kerk – haar geschiedenis en identiteit*. Kampen: Uitgeverij Kok.
- Breytenbach, A P B 1999. *Ontwikkelings en verskuiwings in ons teologie*, in Van Wyk 1999: 171-182.
- Bucsay, M 1977. *Der Protestantismus in Ungarn 1521-1978: Ungarns Reformationskirchen in Geschichte und Gegenwart. Teil I: Im Zeitalter der Reformation, Gegenreformation und katoholischen Reform*. Wien-Köln-Graz: Hermann Böhlau.
- Bucsay, M 1979. *Der Protestantismus in Ungarn 1521-1978: Ungarns Reformationskirchen in Geschichte und Gegenwart. Teil II: Vom Absolutismus bis zur Gegenwart*. Wien-Köln-Graz: Hermann Böhlau.
- Bucsay, M 1985. *A Protestantizmus története Magyarországon 1521-1945* (Die geskiedenis van die Protestantisme in Hongarye 1521 tot 1945). Budapest: Gondolat.
- Bullinger, H 1967. *Das Zweite Helvetische Bekenntnis*, 4.Aufl. Zürich: Zwingli Verlag, CVB Druck Zürich.
- Calvin, J 1964. *Institutes of the Christian religion*, tr by H Beveridge. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Conquest, R 1970. *The great terror: Stalin's purge of the thirties*. 5th ed. New York: Macmillan.
- Cornwell, J 1999. *Hitler's Pope: The secret history of Pius XII*. New York: Viking Penguin.
- Deak, I 1979. *The lawful revolution: Louis Kossuth and the Hungarians, 1848-1849*. New York: Columbia University Press.

De Vries, J 1969. s v *Hongarije*. Grote Winkler Prins Negende Deel HAAK-INDI.

Die Genootskap van Afrikaners 1954. Suid-Afrikaners in Utrecht 1762-1954. Utrecht: Kemink en Zoon.

Die Hervormer Junie 1950. Student S Papp, bl 9.

Die Hervormer Maart 1951. Offisiële berigte, bl 2.

Die Hervormer Julie 1951. Predikant's bloed vloei in sy are, bl 1.

Die Hervormer Julie 1951. Offisiële berigte, bl 11.

Die Hervormer September 1951. Offisiële berigte, bl 2.

Die Hervormer November 1951. Offisiële berigte, bl 2.

Die Hervormer Maart 1954. Kerkmusiekskool in Krugersdorp geopen, bl 17

Die Hervormer Februarie 1955. Offisiële berigte, bl 24.

Die Hervormer Augustus 1956. Offisiële berigte, bl 24.

Die Hervormer September 1956. Offisiële berigte, bl 21.

Die Hervormer Januarie 1957. 'n Volk wat vir sy vryheid stry, bl 7, 10 en 22.

Die Hervormer Februarie 1957. Die Hongaarse volk en 'n seun van daardie volk, bl 9.

Die Hervormer Maart 1957. Advertensie, bl 17.

Die Hervormer Junie 1957. Die Hongaarse immigrante in ons land, bl 8 en 9.

Die Hervormer Januarie 1958. Die werk van die Raad vir Jeugwerk, bl 8.

Die Hervormer Januarie 1960. Louis Trichardt en van Rensburg Monument Tehuise, bl 16-17.

Die Hervormer Junie 1960. Dr R Bilheimer se besoek aan Suid-Afrika, bl 22.

Die Hervormer September 1960. Krugersdorp-Oos - inwyding van die kerkgebou, bl 9 en 12.

Die Hervormer November 1960. Ver bo korale, bl 12.

Die Hervormer Desember 1960. Die vergadering van 'n afvaardiging uit die Wêreldraad van Kerke saam met verteenwoordigers uit die agt ledekerke van die Wêreldraad in Suid-Afrika, bl 7 en 8.

Die Hervormer Junie 1961. Brief van ds Don, bl 14.

Die Hervormer September 1961. Motivering van besluit om lidmaatskap van die Wêreldraad van Kerke te beëindig, bl 16 en 22.

- Die Hervormer* November 1961. Klag teen prof dr A S Geyster, bl 5.
- Die Hervormer* Desember 1961. Die klag teen prof dr A S Geyster II, bl 7.
- Die Hervormer* Januarie 1962. Ver bo korale, bl 12.
- Die Hervormer* Junie 1962. Bevinding en uitspraak met betrekking tot die klag teen prof dr A S Geyster, bl 6-14.
- Die Hervormer* Oktober 1962. Nuwe professor, bl 13.
- Die Hervormer* Januarie 1963. Prof dr B Gemser oorlede, bl 18.
- Die Hervormer* Junie 1963. Aan alle ampsdraers en gemeentelede van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, byvoegsel.
- Die Hervormer* September 1963. Magaliesburg vier tiende verjaarsdag, bl 17.
- Die Hervormer* November 1963. Ds Beyers Naudé aanvaar benoeming, bl 19.
- Die Hervormer* Januarie 1965. Uittrede - dr B J van der Merwe, bl 19.
- Die Hervormer* Julie 1967. Gemeente Ranburg, bl 19.
- Die Hervormer* Mei 1975. Meelewe en dank, bl 7.
- Die Hervormer* Desember 1976. Vyf en twintig jaar predikant, byvoegsel.
- Die Hervormer* April 1977. 'n Mylpaal in die geskiedenis van die ring van Krugersdorp, bl 21.
- Die Hervormer* Julie 1978. Ds W F H Huyzers oorlede, bl 4.
- Die Hervormer* Januarie 1979. Elf word predikante, bl 1.
- Die Hervormer* Februarie 1979. Legitimasië en ordening, bl 17.
- Die Hervormer* Julie 1979. Die kerk moet kerk bly, bl 1.
- Die Hervormer* Augustus 1980. Kerkgebou 'n sieraad vir Outjo, bl 3.
- Die Hervormer* Augustus 1980. Ouderling Alberts het dit sien gebeur ... , bl 3.
- Die Hervormer* Desember 1982. Outjo: Eerste kerkdiens in nuwe kerk, bl 10.
- Die Hervormer* Augustus 1983. Met Outjo gaan dit goed, dankie ... , bl 7.
- Die Hervormer* Maart 1990. Die Hongaarse Kerk in Roemenië, bl 11-12.
- Die Hervormer* 15 Oktober 1991. Ook Krugersdorp 'n eeu oud, bl 6.
- Die Hervormer* 15 November 1991. Krugersdorp se 100 jaar, bl 1.
- Die Hervormer* 15 Desember 1992. Legitimasië van teologiese studente, bl 2.
- Die Hervormer* 1 Desember 1993. Hervormde Kerk se Geloftedagvieringe, 15-16 Desember 1888 te Paardekraal, bl 8.
- Die Hervormer* 1 Julie 2001. Hulle het met toewyding gedien ... , bl 1.

- Die Hervormer* 1 Mei 2007. Protestante herdenk predikantebevryder, bl 8.
- Dienes, I 1972. *A Honfoglaló Magyarok* (Die Hongaarse landsbesetters).
Budapest: Corvina.
- Die Vaderland* 11 Julie 1958. Hongaar na 9 jaar Boer in murg en been, bl 14.
- Die Vaderland* 2 Desember 1965. Ou slagplaas word deftige pastorie, bl 11.
- Doekes, L 1975. *Credo: Handboek voor de Gereformeerde Symboliek*.
Amsterdam: Ton Bolland.
- Dreyer, J G M 1961. *Leer ons bid*. Kaapstad: H.A.U.M.
- Engelbrecht, S P 1935. *Gedenkboek van die Nederduits Hervormde Gemeente Heidelberg 1865-1935*. Heidelberg: Kerkraad van die Nederduitsch Hervormde Gemeente Heidelberg.
- Engelbrecht, S P 1942. *Eeufees-album van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1842-1942*. Pretoria: Wallach's.
- Engelbrecht, S P 1965. *Album vir die geskiedenis van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika*. Pretoria: H.A.U.M.
- Fleur* 18 November 1956. Hongaarse vlugteling nou Boerepredikant, bl 1.
- Fleur* 18 November 1956. Die dominee op Russe se lys, bl 2.
- Golterman, W F 1956. *Één Heer één kerk*. Nijkerk: Callenbach.
- Haitjema, Th L 1926. *Karl Barth*. Wageningen: H. Veenman & Zonen.
- Haitjema, Th L 1962. *De Heidelbergse Catechismus als klankbodem en inhoud van het actuele belijden onzer kerk*. Wageningen: Veenman & Zonen.
- Halász, Z (ed) 1963. *Hungary: Geography, history, political and social system, economy, living standard, culture, sports*. 2nd Rev ed.
Budapest: Corvina.
- Hervormde Kerk van Hongarye 1965. *A Magyarországi Református Egyház Hitvallási Iratai* (Die belydenisskrifte van die Hervormde Kerk van Hongarye). Budapest: Hervormde Kerk van Hongarye.
- Hervormde Kerk van Hongarye 1985. *Istentiszteleti rendtartás a Magyarországi Református Egyház számára* (Erediensordes vir die Hervormde Kerk van Hongarye). Budapest: Hervormde Kerk van Hongarye.

- Hervormde Kerk van Hongarye 1994. *Az Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. Evi II. Törvény.* (Tweede wet van 1994 insake die grondwet en bestuur van die Kerk) in Szathmáry 1997:358-466.
- Hervormde Kerk van Hongarye 1997. *Egyházunk: a Magyarországi Református Egyház/Our church: the Reformed Church in Hungary.* Budapest: Kálvin János Kiadója.
- Hervormde Kerk van Hongarye 1998. *Egyháztörténet 2. tankönyv és kézikönyv. 1711-től- napjainkig.* (Kerkgeskiedenis Deel 2. Leerboek en handboek. Vanaf 1711 tot vandag). Budapest: Magyarországi Református Egyház Pedagógiai Intézete.
- Hervormde Kerk van Hongarye 1999. *Egyháztörténet I. tankönyv és kézikönyv. A kezdetekől - 1711-ig - 2. (javított) kiadás* (Kerkgeskiedenis Deel I. Leerboek en handboek. Vanaf die begin tot 1711 - tweede hersiene uitgawe). Budapest: Magyarországi Református Egyház Pedagógiai Intézete.
- Hervormde Theologiese Studies* 1951-1961. Universiteit van Pretoria, Fakulteit Teologie (Afd A). Pretoria.
- Heussi, K 1971. *Kompendium der Kirchengeschichte.* 13.Aufl; Tübingen: J.C.B. Mohr.
- Hildebrandt, W 1967. *Entstehung und Geltung des Zweiten helvetischen Bekenntnisses* in Bullinger 1967:139-166.
- Hoensch, J K 1996. *A history of modern Hungary.* 2nd ed; New York: Longman.
- Hubert, E 1909. *Joseph II,* in Ward, A W, Prothero, G W & Leathes, S 1909:626
- Ignotus, P 1972. *Hungary.* London: Ernest Benn.
- Jooste, J P 1974. *Gedenkboek van die Dorslandtrek.* Potchefstroom: Herdenkingsfeeskomitee van die Dorslandtrek.
- Konteks* Desember 2004. Eenmaal 'n jagter, altyd 'n jagter!, bl 28.
- Konteks* Julie 2005. Orrelis tree uit na 45 jaar!, bl 33.
- Konteks* November/Desember 2008. Professor op 84!, bl 14-15.
- Krugersdorp News/Nuus* 2 November 1984, bl 45.

- Labuschagne, J P 2008. *Die hermeneutiek van kerkgeskiedenis en “teologie-geskiedenis”*: ‘n “Nuwe paradigma” vir kerkgeskiedenis. HTS Theological Studies 64(2), 861-883.
- Labuschagne, J P 2008. *Die Reformasie en Skrifinterpretasie: Die nuwe wat die Reformasie gebring en ook moontlik gemaak het*. HTS Theological Studies 64(3), 1187-1212.
- Labuschagne, J P 2009. *The Controversy of the 19th and 20th Century Theology*. Lesings: Module CHS 154/CHI 144, 1-71. Pretoria: Fakulteit Teologie, Universiteit van Pretoria.
- Labuschagne, J P 2009. *New Creeds*. Lesings: Module CHI 444, 1-105. Pretoria: Africa Institute for Missiology.
- Ladó, J 1990. *A Magyar Utónévkönyv* (Die Hongaarse Naamboek) s v Kálmán. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Laerskool Burgershoop, 1978. *Feesblad: Laerskool Burgershoop 1903-1978*. Krugersdorp: Laerskool Burgershoop.
- Lázár, I 1990. *An illustrated history of Hungary*. Budapest: Corvina.
- Laping, F (ed) 1975. *Remember Hungary 1956*. Center Square, PA 19422: Alpha.
- Lohse, B 1985. *A short history of Christian doctrine – from the first century to the present (Translation by F Ernest Stoeffler)*. Philadelphia: Fortress Press.
- Lotz, J 1939. *Das Ungarische sprachsystem*. Stockholm: Ungarisches Institut.
- Lückhoff, A H 1978. *Cottesloe*. Kaapstad: Tafelberg.
- Macartney, C A 1978. *The house of Austria: The latter phase: 1790-1918*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Magyar Fórum* 24 Maart 1994. Magyarok között (tussen ons Hongare), bl 5.
- Magyarság 1929. *A nation sentenced to death*. Budapest: Fővárosi Nyomda.
- Makkai, L et al 1976. *A Magyarországi gályarab predikátorok emlékezete* (Herinneringe aan die Hongaarse predikante galleislawe). Boedapest: Magyar Helikon.
- Malherbe, D F du T 1966. *Stamregister van die Suid-Afrikaanse volk*. 3de uitg. Stellenbosch: Tegniek.

- Mason, J W 1988. *The dissolution of the Austro-Hungarian Empire 1867-1918*. 2nd ed. New York: Longman Inc.
- Millin, S G 1936. *General Smuts. The second volume*. London: Faber and Faber.
- Müller, E F K 1903. *Die Bekenntnisschriften der reformierten Kirche*. Leipzig: A. Deichert.
- Nagy, B 1965. *A Heidelbergi Káté jelentkezése, története és kiadásai Magyarországon a XVI. és XVII. században* (Die verskyning, geskiedenis en uitgawes van die Heidelbergse Kategismus in Hongarye in die sestiende- en sewentiende eeu), in Bartha 1965:17-91.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 1939. *Wet van die Nederduits Hervormde Kerk van Afrika soos vasgestel deur die Algemene Kerkvergadering van 1937*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 1949-1951. *Notules van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 1949-1951*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 1949-1951. *Korrespondensie van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 1949-1951*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Algemene Kerkvergadering 1951. *Agenda vir die Algemene Kerkvergadering 1951*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Algemene Kerkvergadering 1951. *Notule van die Algemene Kerkvergadering 1951*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Predikantevergadering 1953. *Notule van die Predikantevergadering*. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Predikantevergadering 1955.

Notule van die Predikantevergadering. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Predikantevergadering 1958.

Notule van die Predikantevergadering. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Algemene Kerkvergadering 1961.

Notule van die Algemene Kerkvergadering 1961. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Kaapstad. Notules van die Kerkraadsvergadering 1951. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Krugersdorp. Notules van die Gemeentevergadering 1946 tot 1987. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Krugersdorp. Notules van die Kerkraadsvergadering 1942 tot 1993. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Potchefstroom. Notules van die Kerkraadsvergadering 1951. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Witbank. Notules van die Kerkraadsvergadering 1951. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Gemeente Witbank 1957.

Nederduitsch Hervormde Gemeente Witbank April 1927 tot April 1957. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, Persoonlike lêer K Papp. Dele 1, 2 en 3. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.

Oberholzer, J P 1986. *Die Heidelbergse Kategismus in vier teksuitgawes, met inleiding en teksvergelyking.* Pretoria: Kital.

- Paardekraal Geloftefeeskomitee 1984. *Feesprogram 1984: Jaarlikse Geloftefeesviering Paardekraal*. Boodskap van die voorsitter, bl 4.
- Pamlényi, E (ed) 1973. *A History of Hungary*. 4th ed. Budapest: Corvina.
- Papp, K 1950. *Die Hongaarse Hervormde Kerk I. Die Hervormer* April 1950, bl 7.
- Papp, K 1950. *Die Hongaarse Hervormde Kerk II. Die Hervormer* Junie 1950, bl 6.
- Papp, K 1951. *Voorstelling van verskillende volke en religies betreffende die siel I. Die Hervormer* Januarie 1951, bl 5.
- Papp, K 1951. *Die Hongaarse Hervormde Kerk III. Die Hervormer* Januarie 1951, bl 10.
- Papp, K 1951. *Voorstelling van verskillende volke en religies betreffende die siel II. Die Hervormer* Maart 1951, bl 9.
- Papp, K 1951. *Die Hongaarse Hervormde Kerk IV. Die Hervormer* April 1951, bl 4.
- Papp, K 1951. *Die Hongaarse Hervormde Kerk V. Die Hervormer* Oktober 1951, bl 4.
- Papp, K 1952. Boekbespreking. *Omgang met sieken*. HTS 8(2), 89-90.
- Papp, K 1953. *Die kerklike lewe in Finland. Die Hervormer* Februarie 1953, bl 1.
- Papp, K 1962. *Vryheid van eksegeese*. Ongepubliseerde artikel, Krugersdorp. Persoonlike lêer K Papp. Deel 3. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria.
- Papp, K 1991. *Die Nederduitsch Hervormde Gemeente Krugersdorp 1891-1991*. Krugersdorp.
- Papp, K 1995. *Oorsprong van die 'Paardekraal-Gelofte'*. HTS 51(1), 189-206.
- Papp, K 1999. *Die eerste volledige Hongaarse Bybel - ouer as die Statevertaling ! Konteks* 10(10), 8-9 en 15.
- Papp, K 2000. *Hulde vanuit Hongarye aan President Paul Kruger en die Boerevolk. Konteks* 11(10), 4-5 en 12.
- Papp, K 2007. *Protestante herdenk predikantebevryder. Die Hervormer* 1 Mei 2007, bl 8.

- Papp, K D 1991. *My pa – ds. Kálmán Papp*, in Papp, K 1991:66-70.
- Papp, K D 2002. *Die historiese agtergronde van die Hongaars-Afrikaanse predikantefamilie Papp*. MA-verhandeling, Universiteit van Pretoria.
- Papp, K D 2003. *Die Kerkhervorming in Hongarye*. HTS 59(4), 1169-1186.
- Papp, W 1951-1979. Ongepubliseerde dagboek. Deel I (1-340). Persoonlike argief, Krugersdorp.
- Papp, W 1980-1984. Ongepubliseerde dagboek. Deel II (1-147). Persoonlike argief, Krugersdorp.
- Papp, W 1985-2007. Ongepubliseerde dagboek. Deel III (jaarlikse nommering). Persoonlike argief, Krugersdorp.
- Papp, W 1997. *Ds Kálmán Papp ... op pa se kansel na 50 jaar*. Konteks 8(10), 46.
- Papp, Z 1989. *Geskiedenis van 'n Hongaarse predikantefamilie*. Ongepubliseerde geskrif, Budapest. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria. (Vertaling deur K Papp, Krugersdorp 1999.)
- Papp, Z 1994. *Familiegeskiedenis: soveel as wat van die voorgeslag bewaar gebly het*. Ongepubliseerde geskrif, Budapest. Argief van die Nederduitsch Hervormde Kerk, Pretoria. (Vertaling deur K Papp, Krugersdorp 1999.)
- Pretorius, F 1998. *Die Anglo-Boereoorlog 1899-1902*. Kaapstad: Struik.
- Pretorius, S P 1995. Boekbespreking. *Die Nederduitsch Hervormde Gemeente Krugersdorp*, HTS 51(1), 274-275.
- Rasker, A J 1986. *De Nederlandse Hervormde Kerk vanaf 1795*. Kampen: Uitgeverij Kok.
- Révész, I 1956. *History of the Hungarian Reformed Church*. Washington: The Hungarian Reformed Federation of America.
- Révész, L 1975. *The losses of the 1956 revolution*, in Laping, F (ed) 1975:352.
- Romsics, I 1999. *Hungary in the twentieth century*. Budapest: Corvina.
- Sivirsky, A L I 1969. s v *Hongaarse (Magyaarse) taal*. Grote Winkler Prins. Vol 9, 7de uitg.

- Szabó, J S 1927. *Der Protestantismus in Ungarn*. Berlyn: Des Evangelisches Bundes. (Vertaling: B von Horváth).
- Szathmáry, B 1997. *Jogi és egyházjogi alapismeretek: Kézikönyv teológiaia hallgatók Számára* (Beginsels van die reg en kerkreg: Handboek vir teologiesestudente). Debrecen: A Debreceni Református Hittudományi Egyetem (Hervormde Teologiese Universiteit van Debrecen).
- Szekeres, A 1958. sv *Debrecen, Universitát*. Die religion in geschichte und gegenwart. Zweiter Band D-G. Tübingen: J.C.B Mohr (Paul Siebeck).
- Thiselton, A C 2007. *The Hermeneutics of Doctrine*. Grand Rapids, Michigan / Cambridge, U.K.: William B. Eerdmans Publishing Company.
- Tóth, K (ed) 1995. *Tájékoztató a magyarországi egyházakról* (Information about the Churches in Hungary). Budapest: A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (The Ecumenical Council of Churches in Hungary).
- Van Blerk, M E 1994. *Afrikaanse Verklarende Musiekwoordeboek*. Kaapstad: Vlaeberg.
- Van de Beek, A 2006. *Van Kant tot Kuitert*. Kampen: Uitgeverij Kok.
- Van den Berg, C L 1964. *Pyle in die hand*. Kaapstad: HAUM.
- Van der Westhuizen, H G 1994. *Herder van Angola*. Pretoria: Kital.
- Van Selms, A 1952. *Lig uit Lig*. Kaapstad: H.A.U.M./J.H. De Bussy.
- Van Stempvoort, P A 1964. *De betekenis van Filippenzen 2:5 t/m 11*. NTT 19, 97-111.
- Van Wyk, D J C (red) 1999. *20ste eeu Hervormde teologie*. Pretoria: SENTIK, Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- Van Wyk, D J C 1999. *Hervormde Kerk, teologie en lewe: aksente en nuanses*, in Van Wyk (red) 1999: 183-198.
- Van Wyk, F J 1961. *'n Boodskap in Suid-Afrika - drie preke*. Johannesburg: F J van Wyk.
- Vriezen, Th C 1962. *In memoriam prof dr B Gemser*. NTT 17, 159-160.
- Ward, A W, Prothero, G W & Leathes, S 1909. *The Cambridge Modern History*, Vol VI, *The Eighteenth Century*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Westrand Echo* 15 Mei 1981. Ds Kalman Papp al 30 jaar in die tuig, bl 2.
- West Rand Times* 6 Augustus 1976. A church steeped in history, bl 3.
- Williamson, S R 1991. *Austria-Hungary and the origins of the First World War*. London: Macmillan.
- Young, F M 2007. *The making of the creeds*. London: SCM Press.
- Zoványi, J 1881. *A Reformáció Magyarországon 1565-ig* (Die Kerkhervorming in Hongarye tot 1565). Budapest: Jókai Nyomda.
- Zsilinszky, M 1881. *A Magyar országgyűlések vallásügyi tárgyalásai ....* (Die handeling van die Hongaarse Nasionale Vergadering insake godsdienstige aangeleenthede ....) in Zoványi 1881: 30-54.
- Zsindely, E 1967. *Bullinger Hendrik Magyar kapcsolatai* (Hendrik Bullinger se bande met Hongarye), in Bartha 1967:55-86.

OPSOMMING

Hierdie studie is onderneem om 'n biografie daar te stel van dominee Kálmán Papp II, predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika (sedert 1951) en stamvader van die familie Papp in Suid-Afrika. Daar sal uiteraard ook gekyk word na sy teologiese posisie as predikant en verkondiger van die Evangelie van die Here, Jesus Christus.

Die studie val uiteen in vier hoofstukke. Die eerste hoofstuk skets die agtergronde waaruit Papp afkomstig is. Die geskiedenis, land en taal van die Hongaarse volk kom eerste aan die orde, vervolgens die geskiedenis van die Christendom en die geskiedenis en etos van die Hervormde Kerk van Hongarye, en laastens Papp se genealogiese agtergrond.

Die tweede hoofstuk van hierdie studie beskryf Papp se kinder- en studentejare in Hongarye (1924-1946): sy geboorte en opwindende kleuter- en laerskooljare in Mándok, sy vaderlose hoërskooljare aan die Lévai József Hervormde Gimnasium in Miskolc, sy bedrywige studentejare aan die Graaf Tisza István Universiteit in Debrecen, sy aangrypende ervarings tydens die Tweede Wêreldoorlog, en sy vertrek na Nederland vir nagraadse studie.

In die derde hoofstuk word Papp se verblyf in Nederland en sy studie van bykans twee jaar (1947-1949) aan die Universiteit van Utrecht beskryf, asook sy noodgedwonge emigrasie na Suid-Afrika.

Papp se interessante lewensverloop in Suid-Afrika (1949-2008) word in die laaste hoofstuk van hierdie studie, wat uit ses afdelings bestaan, beskryf. Sy aankoms en vestiging in Suid-Afrika, studentetyd aan die Universiteit van Pretoria, toelating tot die evangeliebediening, afloswerk as proponent en huweliksbevestiging word in die eerste vier afdelings beskryf. Die vyfde afdeling beskryf Papp se voltydse bedieningstyd van veertig jaar in die gemeente Krugersdorp (1951-1991). Hierdie afdeling beslaan die grootste gedeelte van hierdie studie en is onderverdeel in vier afdelings wat elk 'n periode van ongeveer een dekade dek.

Die eerste onderafdeling dek onder andere sy ontvangs in die gemeente, die kort maar aangename tydperk van sy eerste medeleraarskap, sy eerste publikasies en openbare optredes, die vreugdevolle geboorte van

sy vyf kinders, die afstigting van die gemeentes Magaliesburg in 1953 en Krugersdorp-Oos in 1954, sy toegewyde betrokkenheid by die sinodale aktiwiteite van die kerk, onbaatsugtige hulpverlening aan en bediening van die Hongaarse vlugteling van 1956, lojale lidmaatskap van en betrokkenheid by die Paardekraal Feeskommissie, die ywerige bevordering van ekumeniese bande en die sewentigste verjaardagviering van die gemeente Krugersdorp.

Die tweede onderafdeling beskryf Papp se deernisvolle betrokkenheid by die Jac van Belkum Kinderhuis te Krugersdorp, die periode van 'n ongelukkige tweede medeleraarskap, die noodgedwonge afstigting van 'n derde gemeente (Krugersdorp-Noord), sy sterk en entoesiastiese leiding met die oprigting van 'n nuwe pastorie en inrigting van 'n kerksaal, en die vreugdevolle viering van die gemeente Krugersdorp se 75ste bestaansjaar.

In die derde onderafdeling word Papp se intensiewe betrokkenheid in die gemeenskap van Krugersdorp, by name by die Sterkfontein Hospitaal en Laerskool Burgershoop, en sy geesdriftige bearbeiding van die gemeente Outjo in die destydse Suidwes-Afrika onder andere beskryf, asook die viering van sy 25ste ampsjubileum, en die legitimasie en ordening van sy twee predikanteseuns en skoondogter.

Die vierde onderafdeling dek onder andere die geboorte van Papp se eerste kleinkinders, sy aktiewe betrokkenheid by die 1983 Bybelfees en die ontvangs van verskeie familielede, gaste en besoekers uit die buiteland. Verskeie hoogtepunte in Papp se lewe word ook in hierdie onderafdeling beskrywe - sy amnestie, die eeufees van die gemeente Krugersdorp, wat met sy emeritaat saamgeval het, en die verskyning van Papp se gedenkalbum oor die geskiedenis van die gemeente Krugersdorp. Verskeie terugslae in Papp se lewe word ook in hierdie afdeling beskryf - die persoonlike probleme en egskedings van sy kinders en die dood van verskeie familielede en vriende.

Die laaste afdeling van hierdie studie beskryf Papp se aftreejare (1992-2008) - sewentien jare waarin verskeie hoogtepunte en terugslae mekaar voortdurend afgewissel het. Onder die hoogtepunte tel Papp se prominente deelname aan die Paardekraal Geloftefees, die erkenning van sy dienswerk aan die gemeenskap van Krugersdorp, die hertoelating van sy oudste seun en skoondogter as predikante, drie reise na Hongarye, die

viering van sy tagtigste verjaardag, goue bruilof en 50ste ampsjubileum, en die toekenning van 'n ereprofessoraat. Onder die terugslae tel verskeie operasies en die tragiese dood van sy derde seun.

Die studie word afgesluit met 'n samevattende teologiese evaluasie en 'n waarderende beskrywing van Papp se sonderlinge gawes en unieke persoonlikheid.

SUMMARY

The purpose of this study has been to compile a biography of the Reverend Kálmán Papp II, minister of the Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika (since 1951) and progenitor of the Papp family in South Africa. Naturally his theological position as minister and preacher of the gospel of the Lord, Jesus Christ, will be looked at.

The study consists of four chapters. In the first chapter, which deals with Papp's historical backgrounds, the history, land and language of the Hungarian nation, the history and ethos of the Reformed Church of Hungary, and the history of Papp's forefathers, with specific reference to the ministers of religion, are dealt with briefly.

In more detail, the second chapter describes Papp's childhood and student years in Hungary (1924-1946): his exciting toddler and primary school years in Mándok, his fatherless high school years at the Lévai József Gymnasium in Miskolc, his bustling student years at the Count Tisza István University of Debrecen, his gripping experiences during World War II, and his departure to the Netherlands for post graduate study.

Papp's residence in the Netherlands, his two years at the University of Utrecht (1947-1949) and his hasty emigration to South Africa, are dealt with in chapter three.

In the last chapter of this study, which consists of six sections, Papp's interesting course of life in South Africa (1949-2008) is described. His arrival and settling in South Africa, student years at the University of Pretoria, admission to the ministry, temporary service as a candidate minister, and his marriage, are described in the first four sections. The fifth section deals with Papp's ministry of forty uninterrupted years in the Krugersdorp congregation of the Nederduitsch Hervormde Kerk (1951-1991). This section forms the main part of this study and is subdivided into four subsections, each covering a period of approximately one decade.

The first subsection covers Papp's reception in the congregation, the short but fulfilling period of his first joint ministry, his first publications and public appearances, the birth of his children, the formation of two new

congregations (Magaliesburg in 1953 and Krugersdorp-Oos in 1954), his dedicated involvement in synodical activities of the church, unselfish assistance and support to the Hungarian refugees of 1956, the loyalty portrayed in his involvement in the cultural life of Krugersdorp, his diligent promotion of ecumenical relations and his part in the seventieth anniversary of the Krugersdorp congregation.

The second subsection describes Papp's sympathetic involvement with the Jac van Belkum orphanage in Krugersdorp, the period of an unhappy second joint ministry in the congregation, the compelled forming in 1964 of a third new congregation (Krugersdorp-Noord) Papp's strong and enthusiastic guidance in the building of a new parsonage and the transformation of an old abattoir into a church hall, as well as the celebration of the seventy-fifth anniversary of his congregation.

In the third subsection Papp's intense involvement in the community life of Krugersdorp, more specifically with the Sterkfontein Psychiatric Hospital and Burgershoop Primary School, and his zealous work in the church's Outjo congregation in the former South West Africa are dealt with. Then there are also referred to the celebration of his twenty-fifth year in the ministry and the ordination of two of his sons and his daughter in law.

The fourth subsection covers the birth of Papp's first grandchildren, his active involvement in the Bible Festival of 1983, and the reception and accommodation of various family members, guests and visitors from abroad. Several high lights of his life are also described in this section: his amnesty, the centenary celebrations of his congregation, which coincided with his retirement, and the publication of his album on the history of the Krugersdorp congregation. However, several set backs in Papp's life are also described in this section - the personal problems of his children, the failure of the marriages of both of his sons in ministry and the passing away of various family members and friends.

The last section of this study describes Papp's seventeen years after retirement (1992-2008) - years in which several high lights and set backs occurred. Amongst the high lights were Papp's prominent part in the Day of the Covenant celebrations at Paardekraal, the acknowledgement of his

service to the community of Krugersdorp, the re-admission of his eldest son and daughter in law into the ministry, three trips to Hungary, the celebration of his eightieth birthday, his fiftieth wedding anniversary and his fiftieth year in office as a church minister, and last but not the least, the conferment of a honorary professorate. Amongst the set backs were several illnesses and surgeries, and worst of all, the tragic death of his third son.

The study concludes with a summarized theological evaluation and an appreciative description of Papp's exceptional gifts and unique personality.

SLEUTELTERME / KEY TERMS

Biografie / Biography

Dialektiese Teologie / Dialectical Theology

Ekumenies / Ecumenical

Ereprofessor / Honorary professor

Familiegeskiedenis / Family history

Geslagsregister / Family register

Hermeneutiek / Hermeneutics

Hervormde Kerk van Hongarye / Reformed Church of Hungary

Hongaarse immigrante / Hungarian immigrants

Hongaarse predikante / Hungarian ministers

Hongarye / Hungary

Karl Barth / Karl Barth

Kerkgeskiedenis / Church history

Krugersdorp / Krugersdorp

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika / Netherdutch Reformed Church of Africa

Nederlandse immigrante / Dutch immigrants

Outjo / Outjo

Paardekraal / Paardekraal

Papp, Kálmán / Papp, Kálmán

Predikante / Ministers

Predikantefamilie / Family of ministers

Rudolf Bultmann / Rudolf Bultmann

Stamboom / Family tree

Verstaanshorisonne / Horizons of understanding